Meerjarige prestatieafspraken Heerenveen 2024 t/m 2028

Ondertekend op 16 februari 2024 te Heerenveen

Samen aan de slag

De volkshuisvestingspartners in de gemeente Heerenveen werken op een prettige en constructieve manier met elkaar samen aan een goed woon- en leefklimaat in de gemeente. Een gezamenlijke inzet is noodzakelijk en urgent gelet op de grote volkshuisvestelijke opgaven. Samen zetten de gemeente, huurdersorganisaties en corporaties zich in voor leefbare kernen en wijken, betaalbaar wonen en voldoende woningen van een duurzame kwaliteit.

Om de samenwerking adequaat vorm te geven, maken partijen prestatieafspraken. Dat doen zij vanuit de bedoeling van de Woningwet. Belangrijker is de intrinsieke motivatie dat partijen elkaar nodig hebben om optimaal te kunnen presteren voor de volkshuisvesting in de gemeente Heerenveen. Dan is het waardevol om vanuit gemeenschappelijke doelen te werken aan dat goede woon- en leefklimaat. Samenwerken is des te harder nodig in de roerige context waarin de volkshuisvesting zich anno 2023 bevindt, met grote opgaven (oplopende woningtekorten, stijgende wachttijden, energiearmoede), lastige omstandigheden (stijgende bouwkosten, gebrek aan personeel en materiaal) en een bestuurlijke omgeving die sterk in ontwikkeling en tegelijkertijd onzeker is: Nationale Prestatieafspraken, Regionale woondeals en wijzigingen in wetgeving zoals afschaffing van de markttoets waardoor corporaties weer in het middensegment mogen bouwen, regulering van dat middensegment en ook wijzigingen in de huisvestingswet. Daar komt de mogelijke komst van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting nog bij, en mogelijk andere zaken die voortkomen uit een nieuw te vormen kabinet na de recente verkiezingen.

Partijen baseren zich bij deze prestatieafspraken op de nieuwe woonvisie van Heerenveen, getiteld "Woonvisie Heerenveen 2023-2028: een buitengewone plek om thuis te komen", die in oktober 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld. Deze prestatieafspraken hebben alleen betrekking op het gedeelte van de woonvisie die over de sociale woningvoorraad gaat.

In deze meerjarenafspraken stemmen partijen hun doelen en strategieën op elkaar af. Bij het maken van afspraken gaan partijen uit van de erkenning dat ze elkaar nodig hebben om tot realisatie van het gewenste woonbeleid te komen. Partijen maken daarom afspraken met een wederkerig karakter over thema's waar ze elkaar aanvullen en versterken. Daarmee vormen deze meerjarenafspraken het strategische kader voor de jaarlijkse concrete afspraken in een jaarschijf of uitvoeringsagenda.

Deze tripartite afspraken zijn gemaakt door zes partijen: de gemeente Heerenveen, de woningcorporaties Accolade, WoonFriesland en Elkien, de Huurdersbelangen Vereniging Heerenveen (HBV) en De Bewonersraad. De meerjarenafspraken richten zich op onderwerpen die de komende vijf jaar (2024 t/m 2028) concrete uitwerking vragen. We werken daarbij vanuit gezamenlijke doelstellingen, ambities en strategieën.

We hanteren in lijn met de woonvisie in dit document de navolgende vijf doelen:

1. Groei van het aantal woningen.
2. Toevoeging van betaalbare woningen, passend bij de diverse bevolkingssamenstelling.
3. Focus op vitale kernen en gemengde wijken.
4. Realiseren van een divers woonzorglandschap voor een inclusieve gemeenschap.
5. Zorgen voor een klimaatadaptieve woonomgeving.

Daarnaast maken partijen afspraken over de onderlinge samenwerking.

Samenhang met ander beleid

We zien dat het taakveld van de volkshuisvesting zich verbreedt. We hebben steeds meer te maken met landelijke en regionale kaders, zoals de Nationale Prestatieafspraken en de Regionale Woondeal. De samenhang omvat onder andere:

- Een toenemende samenhang met het brede sociaal domein:
    - Wet maatschappelijke ondersteuning
    - Participatiewet (inclusief armoede- en minimabeleid, Wet inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening)
    - Jeugdwet
- Betaalbaarheid en bestaanszekerheid
- Sociale samenhang: mee kunnen doen in de samenleving, omzien naar elkaar in leefbare kernen en dorpen
- Energiezuinigheid, klimaatbestendigheid en de Transitievisie Warmte
- Economische ontwikkelingen (rentestijging, inflatie, tekorten op de arbeidsmarkt) en een overgang naar een circulaire economie
- Ruimtelijke ontwikkelingen (invoering Omgevingswet, ruimteclaims vanuit energievraagstukken, transformaties in de landbouw, wel of geen ruimte voor "elk dorp een straatje erbij")
- Langer en weer zelfstandig thuis wonen.

De samenhang heeft zijn weerslag gekregen in de verschillende programma's die vallen onder de Omgevingsvisie en de Kadernota Sociaal Domein, en komt ook in deze meerjarenafspraken terug. Waar aan de orde, leggen we daartoe in de prestatieafspraken dwarsverbanden.
Per 1 januari 2024 trad de Omgevingswet na jaren uitstel in werking. De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting, die in concept voorligt aan het parlement, regelt de omzetting van bestaande woonvisie naar een volkshuisvestingsprogramma. De woonzorgvisie maakt weer een onderdeel uit van dat volkshuisvestingsprogramma.

Groeiende complexiteit en veranderlijkheid

Partijen beseffen zich dat er de komende vijf jaar ongetwijfeld nog meer wettelijke veranderingen gaan komen die ze nu niet allemaal kunnen overzien. Ook de samenleving verandert steeds sneller. Dit vraagt om wendbaarheid in de uitvoering van de volkshuisvestelijke opgave. Veel maatschappelijke opgaven vragen tegelijkertijd aandacht. Dat stelt ons voor uitdagingen voor de komende jaren. We moeten daarbij het eerlijke verhaal vertellen als niet alles mogelijk is en er nadere keuzes gemaakt moeten worden.

We kijken nu vijf jaar vooruit met deze meerjarenafspraken, terwijl de toekomst onzeker is. Dat geldt niet alleen voor ontwikkelingen op het woondomein, maar in samenhang zeker ook op andere terreinen. Onzekerheden op al deze terreinen raken ons werk. Inspelen hierop is ook ons werk. Daarom zullen we ons jaarlijks bij het opstellen van de uitvoeringsagenda voor het komende jaar ook de vraag stellen of het nodig is om punten uit de meerjarenafspraken te actualiseren.

Doel 1: Groei van het aantal woningen

Citaat uit de woonvisie: *"De ambitie om te groeien met minimaal 2.000 woningen tot 2030 levert een schaal op waarin we recht doen aan onze autonome behoefte. Voor zover we dat nu kunnen inschatten, zorgt deze groei ervoor dat iedereen die in de gemeente wil blijven wonen. Indien we meer woningbouwambitie tonen, creëren we plek voor mensen die zich van buiten vestigen. Zo doen we recht aan (regionale) solidariteit in een tijd waarin de woningnood groot is. De samenleving heeft belang bij woningbouw gezien de toenemende personeelstekorten in onder andere zorg en onderwijs. De grootste groeiopgave ligt er voor de komende 10 jaren".*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

Omdat woningbouw een proces van vele jaren betreft, kijken we in het thema niet alleen naar de periode 2024 t/m 2028 maar geven we ook een doorkijk naar de periode t/m 2030. We zien de noodzaak om in Heerenveen veel nieuwe sociale huurwoningen toe te voegen. Omdat er in de gemeente momenteel relatief veel grote woningen staan terwijl we een toenemend aantal kleinere huishoudens zien, willen we vooral kleinere woningtypen toevoegen, en vooral op plekken waar de vraagdruk hoog is.
In de woonvisie staat de ambitie opgenomen om netto minimaal 600 sociale huurwoningen toe te voegen t/m 2030. De woningcorporaties onderschrijven een toenemende behoefte aan sociale huurwoningen, maar hebben in hun huidige programmering minder concrete nieuwbouwplannen opgenomen. We voeren gedurende de looptijd van deze prestatieafspraken doorlopend het gesprek met elkaar om te onderzoeken hoe we extra nieuwbouwprojecten kunnen toevoegen om de behoefte en de plannen dichter bij elkaar te brengen, ook met het oog op beschikbare locaties en middelen. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad optimaler te benutten, waarbij we zowel denken aan bijvoorbeeld het bevorderen van de doorstroming als aan het toevoegen van woonruimte door woningdelen of optoppen.

Hoe gaan we dit doen?

1. Locaties voor nieuwe sociale huurwoningen worden altijd eerst toegewezen aan de preferente partners: één van de drie lokale woningcorporaties, of een andere in de gemeente actieve corporatie zoals WoonZorg Nederland. Alleen als geen van de preferente partners kan of wil toevoegen, kunnen er andere partijen worden benaderd.
2. We leggen in een convenant nieuwbouw ("Heerenveen groeit") samen een ontwikkelstrategie nieuwbouw vast met als doel de bouw van sociale huurwoningen te vergroten en versnellen. In het convenant maken we afspraken over voldoende beschikbare locaties voor sociale huurwoningen tegen een sociale grondprijs. Daarnaast maken we afspraken over voorwaarden bij ontwikkeling zoals een vlotte planologische facilitering van het ontwikkelproces en voldoende plantoetscapaciteit, en over zaken als parkeernormen, woningtypologie en kavelgroottes en de verdeling van ontwikkelkosten en planologische kosten bij ontwikkeling. We leggen daarnaast vast hoe we willen samenwerken om tot een voorspoedig ontwikkelproces te komen.
3. We maken onderscheid in de hoofdkern Heerenveen, de grotere kernen Akkrum en Jubbega en daarnaast middelgrote en kleine dorpen. Uitbreiding van de voorraad sociale huurwoningen richt zich vooral op de hoofdkern Heerenveen, waar de vraagdruk het hoogst is. In de kleinere dorpen ligt de nadruk meer op het verbeteren van de kwaliteit van de woningvoorraad dan op het vergroten daarvan. We maken in het kader van het convenant nieuwbouw met elkaar nadere afspraken om te

komen tot een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de omvang en kwaliteit van de sociale woningvoorraad in de kernen.

4. Gezien de huidige hoge vraagdruk zijn corporaties terughoudend met de verkoop van woningen. Teruggang door verkoop wordt altijd door extra nieuwbouw gecompenseerd.
   Accolade verkent in samenspraak met de gemeente en de huurdersorganisaties een variant waarbij een hoger aantal woningverkopen leidt tot een eveneens hoger aantal nieuwbouw, zodat er vraagdrukneutraal gewerkt kan worden aan meer gemengde wijken en/of verbetering van de kwaliteit van de woningvoorraad. De resultaten van deze verkenning worden met alle partijen besproken en waar nodig in een gezamenlijke aanvullende afspraak vastgelegd.
5. We streven naar een optimaal passend gebruik van de bestaande woningvoorraad. Om die reden bevorderen we de doorstroming van senioren naar een passende woning met de inzet van doorstromingsinstrumenten, bijvoorbeeld "van groot naar beter". We verkennen of de gemeente hier een financiële bijdrage aan kan leveren. Ook kijken we hoe we kunnen bevorderen dat grote eengezinswoningen door meer personen bewoond worden door gericht passend toewijzen aan grotere huishoudens.

Doel 2: Toevoeging van betaalbare woningen, passend bij de diverse bevolkingssamenstelling

> ***Citaat uit de woonvisie:*** *"We zetten allereerst in op het toevoegen van woningen voor die mensen die nu lastig toegang krijgen tot de woningmarkt: jongeren, jonge gezinnen en kwetsbare doelgroepen. We zetten in op het toevoegen van betaalbare koopwoningen en sociale huurwoningen".*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

Door te sturen op de betaalbaarheid van het wonen leveren we een bijdrage aan de bestaanszekerheid van de Heerenveners met een lager inkomen. We hebben de ambitie om de jaarlijkse woonlastenstijging waar mogelijk beperkt te houden. We kijken daarbij naar de optelsom van huur, energieverbruik en gemeentelijke lasten.

Door de samenwerking in de vroegsignalering verder te optimaliseren komen er nog minder mensen terecht in situaties met problematische schulden. Niemand wordt zomaar losgelaten; als inwoners van de gemeente Heerenveen door het ijs dreigen te zakken, komen we gezamenlijk in actie. We weten van elkaar wie aan zet is om inwoners met een acute hulpvraag bij te staan.

Hoe gaan we dit doen?

6. Corporaties sturen op beheersen van de woonlasten (huur en energieverbruik) door binnen de kaders van het rijksbeleid rond de jaarlijkse huurverhoging waar mogelijk te sturen op een gematigd huurbeleid en door het verduurzamen van de sociale voorraad. Per jaar bekijken corporaties in samenspraak met de huurdersorganisaties wat er binnen de marges van het Rijksbeleid mogelijk en wenselijk is in de jaarlijkse huurverhoging. Corporaties kunnen gebruik maken van de mogelijkheid van Inkomensafhankelijke Huurverhoging (IAH).
   De gemeente zet zich in voor een zo gematigd mogelijke stijging van de gemeentelijke lasten en heffingen, en voor schuldpreventie en adequate schuldhulpverlening in het kader van haar wettelijke

taak in de armoedebestrijding. De gemeente spant zich in om het bereik van gemeentelijke regelingen onder kwetsbare inwoners te vergroten.

7. De bestaande afspraken rondom vroegsignalering werken goed. Partijen hebben de ambitie om nog meer te doen op het gebied van preventie. Onder regie van de gemeente maken partijen concrete samenwerkingsafspraken om zo veel mogelijk individuele betalingsproblemen bij huurders te voorkomen door in te zetten op een breder gebruik van bestaande regelingen van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid. Partijen optimaliseren het gebruik van het netwerk en zetten waar nodig maatwerk in. Gezamenlijk kunnen we de doelgroep beter bereiken en meer betekenen.
8. We spreken af dat corporaties in Heerenveen maximaal 15% van het sociale bezit mogen toewijzen aan middeninkomens (eenpersoonshuishoudens met een inkomen van meer dan € 47.669 en meerpersoonshuishoudens met een inkomen hoger dan € 52.671, prijspeil 2024).
9. Uitbreiding van middeldure huur is geen doel op zich maar kan op sommige plekken wel ingezet worden om bij te dragen aan meer gemengde wijken. Een voorbeeld is het 'buurblok' van WoonFriesland. We maken hier nadere afspraken over in het convenant nieuwbouw.

Doel 3: Focus op vitale kernen en gemengde wijken

Citaat uit de woonvisie: *"Op het gebied van leefbaarheid hebben de wijken en dorpen elk een eigen karakteristiek. De woonmilieus van de kernen en wijken vullen elkaar aan. De variëteit in de woonomgeving en verschillende karakters willen we zoveel als mogelijk behouden. Die diversiteit zal ook nieuwe gezinnen naar de gemeente blijven trekken wat bijdraagt aan een evenwichtige bevolkingsopbouw. In de woningbouwprogrammering is het belangrijk om blijvend aandacht te besteden en aansluiting te vinden bij de bestaande woonmilieus. Binnen de woonmilieus willen wij de versterking van Mienskip mogelijk maken en zorgen voor een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Dit is in lijn met de brede welvaartsgedachte".*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

Per wijk en kern streven we naar een gemêleerdere mix van goedkopere en duurdere woningen. Omdat de woningvoorraad slechts langzaam valt te veranderen, is het realistisch om te beseffen dat we hier niet in een paar jaar een grote omslag kunnen bereiken. Waar zich kansen voordoen om betaalbare woningen toe te voegen in wijken met weinig sociale huur heeft dat wel de gezamenlijke prioriteit.
Wijken en dorpen hebben voldoende dragende krachten onder de inwoners; deze worden waar nodig vanuit welzijnswerk ondersteund. Vragende inwoners worden vanuit de WMO naar behoefte ondersteund. Corporaties houden bij het huisvesten van aandachtsgroepen rekening met draagkracht en draaglast van complexen, straten en buurten. Nieuwkomers in een wijk ervaren een 'zachte landing' en ontvangen een welkomstkennismaking.

We werken samen met de bewoners aan verbinding en sociale cohesie in de dorpen en wijken. Waar mensen, hoe verschillend ook, zichzelf mogen zijn en rekening met elkaar houden. Waar veerkracht is en een basis ligt voor samenredzaamheid. We hebben een goed en gedeeld beeld van de beleving van de inwoners van wijken en kernen, brengen de reeds beschikbare data daarover bij elkaar en wisselen die

uit, ook kern- en gebiedsgericht. Waar wijken extra aandacht nodig hebben maken we daar concrete afspraken over.
De gemeente zet in op het faciliteren van laagdrempelige verbinding en (toevallige) ontmoeting. Laagdrempelige welzijnsactiviteiten in wijken en buurten zijn beschikbaar evenals de mogelijkheid voor ontmoeting. Naast georganiseerde activiteiten gaat het hierbij ook om inloopfuncties met zichtbaarheid in wijk en buurt. Iedereen die verbinding zoekt in Heerenveen kan deelnemen aan de mienskip en weet waar men terecht kan; ook ouderen en kwetsbare groepen weten waar zij moeten zijn om verbinding te maken en activiteiten te ontplooien of hulp te vragen. Voorzieningen zoals de 'doarpskeamer' worden in stand gehouden en daar waar nodig uitgebreid.

We zetten ons vanuit een gebiedsgerichte samenwerking actief en zichtbaar in voor een woonomgeving die aantrekkelijk en groen is, schoon, heel en veilig is, en een plek waarin mensen zich thuis voelen. De gemeente zorgt voor een goed onderhouden openbare ruimte.

Hoe gaan we dit doen?

10. We brengen met elkaar in beeld welke informatie we over de leefbaarheid in wijken en kernen hebben. Op basis daarvan maken we concrete afspraken over welke wijken extra aandacht en inzet nodig hebben.
11. We versterken gebiedsgericht het netwerk in de keten wonen / zorg / welzijn door te investeren in onderlinge contacten en betere kennis van elkaars organisatie, en we zorgen dat partijen goed zichtbaar en herkenbaar aanwezig zijn in de wijken en kernen.
12. Voorwaarde bij het huisvesten van aandachtsgroepen is adequate begeleiding van deze huurders; deze begeleiding richt zich niet alleen op zorg of maatschappelijke integratie maar ook goed woongedrag zelf. De gemeente voert regie op de kwaliteit en capaciteit van de ambulante begeleiding van de kwetsbare doelgroepen, en zet voldoende welzijnscapaciteit in. De corporaties treden adequaat op bij woonoverlast en worden daarbij waar nodig goed ondersteund door gemeente, politie, welzijnswerkers en hulpverleners.

Doel 4: Realiseren van een divers woonzorglandschap voor een inclusieve gemeenschap

> ***Citaat uit de woonvisie:*** *"In Heerenveen ontstaat op de juiste plekken een meer divers woonzorglandschap met een mix van doelgroepen en woonzorgvormen die bijdragen aan een inclusieve samenleving en ervoor zorgen dat mensen comfortabel en passend wonen".*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

Eind 2024 is er in de regio Zuidoost Friesland een brede regionale Woonzorgvisie, waarin alle door het ministerie van BZK genoemde aandachtsgroepen een plek hebben: ouderen, mensen met sociale en/of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling, dak- en thuisloze mensen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners. Het doel van de Woonzorgvisie met bijbehorend uitvoeringsplan is te zorgen voor voldoende nultredenwoningen en geclusterde

woonvormen voor ouderen en voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Op grond van het landelijke programma 'Een thuis voor iedereen' zal in de Woonzorgvisie aandacht zijn voor: kwantitatieve en kwalitatieve opgave, de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte en de communicatie en samenwerking binnen het netwerk hierover, urgentie, leefbaarheid, welzijn en ontmoeting in een toegankelijke en geschikte woonomgeving. De regionale woonzorgvisie wordt doorvertaald naar een lokale uitvoeringagenda en daarna in lokale prestatieafspraken.
De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de taakstelling huisvesting statushouders, inclusief de inburgering en begeleiding/ondersteuning bij integratie. Statushouders behoren tot de doelgroep van de corporaties. Partijen hebben de ambitie om samen te voldoen aan de taakstelling voor statushouders en maken afspraken over de doorstroom van AMV's. Corporaties dragen maximaal bij aan de taakstelling, mits de statushouders passend kunnen worden gehuisvest qua huurprijs (passend toewijzen, betaalbaarheid), grootte van de woning, doelgroeplabels (senioren en jongeren) en passend / rekening houdend met leefbaarheid (draagkracht van wijken). Corporaties verdelen de opgave naar rato van hun bezit in de gemeente. De gemeente zich zal inspannen om een deel van de taakstelling buiten de corporatievoorraad te huisvesten.

We hebben de ambitie om bewoners met sociale/psychische problematiek en/of overlast gevend gedrag te bereiken met een goede onderlinge samenwerking. Veel mensen hebben partijen nu reeds in beeld, maar mensen die niet in beeld zijn dreigen tussen wal en schip te vallen.

Hoe gaan we dit doen?

13. Uit de woonzorgvisie moet blijken of de bestaande woningvoorraad geschikt is (te maken) voor de diverse aandachtsgroepen en of er behoefte is aan uitbreiding van de geschikte woningvoorraad voor aandachtsgroepen.
14. In kleine dorpen is de strategie rond langer thuis wonen meer gericht op het actief versterken van burenhulp en 'omzien naar elkaar', en minder op de bouw van gelijkvloerse woningen.
15. We zien een toename in de huisvestingsvraag van aandachtsgroepen, bijvoorbeeld door de extramuralisering van de zorg, en door de komst van statushouders. In provinciaal verband wordt gewerkt aan een uniforme urgentieverordening, die ervoor moet zorgen dat er duidelijke regels komen over de toewijzing van woningen aan specifiek benoemde aandachtsgroepen. De gemeente wil aansluiten bij deze regionale urgentieverordening en is na vaststelling van de Wet versterking regie volkshuisvesting vermoedelijk ook verplicht om een urgentieverordening in te voeren volgens de Huisvestingswet.
16. Partijen organiseren, ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijk, goede maatschappelijke begeleiding van aandachtsgroepen en stemmen dit onderling af. Een goede start kan veel maatschappelijke problemen en kosten voorkomen.
17. De gemeente ontwikkelt in afstemming met de corporaties en de huurdersorganisaties een langetermijnstrategie voor de huisvesting van statushouders. Daarbij kijkt de gemeente of zij een deel van de taakstelling voor statushouders buiten de corporaties om kan realiseren, bijvoorbeeld met flexwoningen, in een hotel of vakantiepark, via het ombouwen van bestaand vastgoed of door aantallen onder te brengen bij marktpartijen, etc.

Doel 5: Zorgen voor een klimaatadaptieve woonomgeving

Citaat uit de woonvisie: *"De groene en waterrijke woon- en leefomgeving in en rond onze kernen en wijken is een prachtige kwaliteit van onze gemeente. Deze groenblauwe signatuur zorgt er niet alleen voor dat onze woonomgeving aantrekkelijk is; het is ook onmisbaar om ons te kunnen wapenen tegen de klimaatverandering. We zetten ons in om de woonomgeving klimaatadaptief te maken en om onze landschappelijke kwaliteiten te behouden en te versterken. Ook willen we ervoor zorgen dat de inrichting van de woonomgeving bijdraagt aan de gezondheid van onze inwoners en de leefbaarheid van onze wijken en dorpen. Dit is in lijn met de brede welvaartsuitgangspunten. We zetten in de gebouwde omgeving zoveel mogelijk en zo snel mogelijk in op: aardgasloos worden, groene gevels en daken, een zonnig dak, energieopwekkende installaties en circulaire initiatieven. De ontwikkelingen volgen elkaar razendsnel op! We willen dat in Heerenveen energieleverend en circulair bouwen zo snel mogelijk vanzelfsprekend wordt".*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

Dit thema vatten we breed op: niet alleen klimaatadaptatie maar duurzaamheid in brede zin. We werken samen aan een route om de sociale woningvoorraad CO2-neutraal en aardgasvrij te maken richting 2050. In de Nationale Prestatieafspraken is als tussendoel opgenomen om voor 2030 te komen tot tenminste 55% CO2-reductie ten opzichte van 1990, en minimaal 20 procent aardgasvrije woningen in 2030. Hiervoor verduurzamen we de sociale voorraad, waardoor het gebruik van fossiele brandstoffen vermindert en daarmee ook een positieve invloed heeft op de energielasten en de betaalbaarheid voor de bewoners. We handelen in de gemeente Heerenveen in lijn met de landelijke afspraken en landelijke wetgeving op het gebied van duurzaamheid. Deze ambities leveren al een zodanig grote opgave op dat we in Heerenveen hier geen extra doelstellingen bovenop 'stapelen'.

We werken samen aan het vergroten van de energiebewustwording bij huurders en aan draagvlak voor het nemen van verduurzamingsmaatregelen.

We vergroten het gebruik van circulair materiaal in de bouw, gebruiken zo veel mogelijk herbruikbare en niet-milieubelastende materialen en reduceren de hoeveelheid bouwafval. We werken aan klimaatadaptatie en het tegengaan van hittestress.

Hoe gaan we dit doen?

18. De gemeente vertaalt haar Transitievisie Warmte uiterlijk eind 2026 in een Warmteprogramma. Gemeente doet in samenspraak met de corporaties een gezamenlijke verkenning per wijk en zet het Warmteprogramma om in wijkuitvoeringsplannen, die de partijen houvast geven om hun investeringsbeslissingen (bijvoorbeeld in het geval van renovatie) af te kunnen stemmen in de tijd en het risico op desinvesteringen te verkleinen. We houden ontwikkelingen in de gaten die kansen bieden om op een betaalbare manier energie lokaal op te slaan, om op die manier minder kwetsbaar te zijn voor energiecongestie.
19. De corporaties faseren hun woningen met label E, F en G uiterlijk eind 2028 uit in lijn met wet- en regelgeving.
20. De corporaties hebben beleid om zonnepanelen uit te rollen over hun woningvoorraad.

21. We formuleren met elkaar een circulaire ambitie en delen met elkaar ervaringen en informatie rond pilots op het gebied van circulair en natuurinclusief bouwen & renoveren, en het terugdringing van verstening en hittestress.
22. Bij grote renovatieprojecten van de corporaties stemmen corporatie en gemeente gelijktijdig de aanpak van de woonomgeving op elkaar af.

23. Naast fysieke maatregelen zetten we gezamenlijk in op voorlichting over het verminderen van energiegebruik.

Doel 6: Samenwerking

***Doel**: We werken in Heerenveen effectief samen op basis van gelijkwaardigheid en partnerschap.*

Wat willen we eind 2028 bereikt hebben?

We geven samen en naar vermogen invulling aan de volkshuisvestelijke opgave in Heerenveen. De woonvisie is daarvoor de basis, voor zover het gaat over de opgaven die zich afspelen binnen de sociale huur. We anticiperen waar mogelijk op toekomstige ontwikkelingen, zijn wendbaar in de samenwerking en vertrouwen er op dat elke partij waar nodig haar eigen verantwoordelijk pakt. Vertrekpunt bij deze afspraken is wederkerigheid. Wederkerigheid betekent voor ons dat de activiteiten van de verschillende partijen elkaar aanvullen en versterken. Ieder draagt naar mogelijkheden bij aan het bereiken van de gezamenlijke doelen.

Hoe gaan we dit doen?

24. De looptijd van deze afspraken is vijf jaar. Jaarlijks leveren de corporaties een activiteitenoverzicht, op basis waarvan we de nieuwe jaarschijf samenstellen, waarin we actualiteiten zo veel mogelijk proberen een plek te geven. Op het moment dat er knelpunten zijn in de uitvoering van de afspraken of in de samenwerking heeft ieder de verantwoordelijkheid om anderen hierover te informeren en op aan te spreken. We streven ernaar er samen uit te komen op basis van respect voor elkaar en het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. We denken samen na hoe we de gemeenteraad in tussenliggende jaren het beste kunnen informeren over de voortgang van de prestatieafspraken.
25. De Nationale Prestatieafspraken, en de verankering daarvan in onder andere de Regionale Woondeal Zuidoost Fryslân en landelijke wet- en regelgeving, geven richting aan ons handelen. We werken samen op basis van zowel de gemeentelijke woonvisie als de strategische visie van de huurdersorganisaties en corporaties, mits passend binnen wettelijke, landelijke en regionale kaders. We zetten ons in voor voldoende menskracht om de afspraken te realiseren: de volkshuisvestelijke opgaven in de gemeente Heerenveen vragen een stevige inzet van alle partijen. Partijen doen daarbij wat in hun vermogen is. Gelet op de situatie op de arbeidsmarkt is het noodzakelijk dat we focus geven aan prioriteiten in de inzet.
26. We zijn transparant en open naar elkaar: we delen informatie die van belang is voor de monitoring van de voortgang van de meerjarenafspraken en de uitvoeringsagenda's. Dit betekent dat allen gevraagd en ongevraagd anderen informeren over hun inzet. We voeren alleen nieuw onderzoek uit als we met elkaar constateren dat dit nodig is en de gegevens niet al beschikbaar zijn.
27. Er is minimaal drie keer per jaar een bestuurlijk overleg. In het voorjaar bespreken we de evaluatie van het voorgaande jaar, kijken we of de actualiteit een aanpassing van de meerjarenafspraken

behoeft, en bespreken we de insteek van de komende biedingen. In september bespreken we de biedingen en zetten we het opstellen van een nieuwe jaarschijf in gang. In december stellen we de nieuwe jaarschijf vast. Indien één van de partijen behoefte heeft aan een tussentijds extra overleg, dan is dat mogelijk. De bestuurlijke overleggen worden voorbereid door het ambtelijk overleg, dat tevens de voortgang van de afspraken monitort en eventuele bijsturing voorbereidt.